

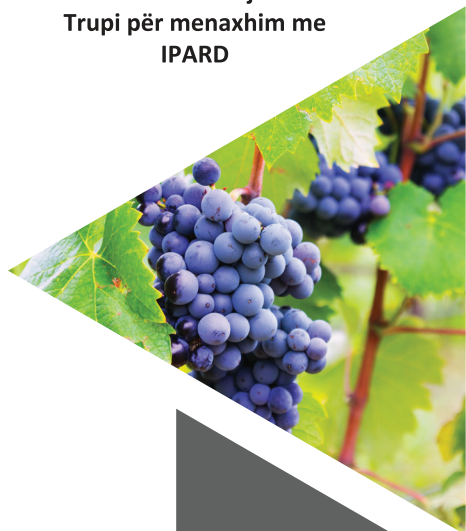

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe
Ekonomisë së Ujërave
Trupi për menaxhim me
IPARD

IPARD Program 2014-2020

Masa 1

INVESTIME NË MJETET THEMELORE
TË EKONOMIVE BUJQËSORE

**MUNDËSI
EVROPIANE PËR
BUJQËSINË
MAQEDONASE
DHE ZHVILLIM
RURAL**

www.ipard.gov.mk, www.ipardpa.gov.mk

Instrument për asistencë të para pranimit për zhvillim rural - IPARD 2014 - 2020

Këtë projekt e zbaton Organi për Udhëheqje me IPARD

rr. Aminta III, nr. 2, Shkup

Financuar nga: Masa Ndihmesë Teknike nga IPARD Programi 2014-2020

I Shfrytëzues

1. Ekonomia bujqësore

- Person fizik (bartësi i ekonomisë bujqësore familjare);
- Bujk individual – BI;
- Person juridik.

2. Kooperativat

II. Kapacitete prodhuese me të cilat duhet të disponojë kërkuesi:

Prodhimtari bimorë

- Minimum **0,1 ha** për investime në **fidanishte**;
- Minimum **0,3 ha** për investime në **kultura shumëvjeçare dhe sera**;
- Minimum **0,5 ha** për investime në **prodhime të kopshtarisë në sipërfaqe të hapur**;
- Minimumi **1 ha** për investime në **drithëra, kultura industriale dhe kultura foragjere**;
- Minimumi **1 ha** në rast të investimit në **makineri bujqësore**.

Prodhimtari blegtorale

- **5 lopë/12 viça** për investime në **gjedhe qumështi**;
- **15 dele/dhi** për investime në **kultivimin e dhenve/dhive**;
- **16 dosa/300 derra** për investime në **derrëtari**;
- **1 400 zogj pule/700 pula** për vezë për investime në **shpendari** (duke përfshirë rosat, patat, gjelat e detit, fazanët, strucat dhe pulat afrikane).

Në prodhimtarinë blegtorale kapaciteti i kërkuar duhet të arrihet në fund të investimit.

IV. Qëndrueshmëri ekonomike

Qëndrueshmërinë ekonomike të investimit kërkuesi e dëshmon nëpërmjet:

- **Propozim-projektit teknik** (për investime deri në **50.000 €**);
- **Planit të biznesit** (për investime mbi **50.000 €** dhe kur kërkuesi është kooperativë bujqësore)

VI. Kritere specifike

- investimet për **ujtje** janë të dedikuara për vendosje të reja dhe përmirësime të reja, ndërtimin e sistemit mbi ato ekzistuese për ujitje.
- Investimet në vendosjen/modernizimin e **serave me qelq dhe serave me plastmasë** (mbështjellësit tradicional (tunelet) nuk janë të pranueshëm);
- **Vreshtat/material për mbjelljen e hardhisë** – të jenë në pajtim me Listën Nacionale të Llojeve ose me Katalogun e përgjithshëm të llojeve të verës dhe të llojeve të hardhisë së rrushit të verës dhe bazat e BE-së;
- **Hardhitë e rrushit** – të jenë të regjistruara në Regjistrin nacional të hardhive të rrushit;
- **Fermat e kafshëve shtëpiake** në fund të investimit të sigurojnë hapësirë dhe pajisje për kultivim;

III. Standarde

Në fund të investimit duhet të arrihen standardet nacionale minimale për:

- **Shëndet publik** (në prodhimin e qumështit dhe përpunimin e ekonomive bujqësore)
- **Mirëqenie të kafshëve** (në prodhimin blegtoral dhe përpunimin e ekonomive bujqësore gjatë therrjes së kafshëve shtëpiake)
- **Mbrojtje të mjedisit jetësor.**

V. Pronësia e tokës

Për tokën dhe/ose objektet që janë lëndë e investimit kërkuesi duhet të dëshmojë:

- **Pronësinë**;
- **Marrëveshjen për marrje me qira** (më së paku 7 vjet nga dita e dorëzimit të kërkesës).

- **Investimet në prodhimtarinë blegtorale**, duhet të dëshmojnë se objektet janë të siguruara ose të propozojnë investime në sistemet për menaxhimin e plehut organik;
- Investimet për **prodhimin e energjisë nga burime të rigjenerueshme** – vetëm për përmbytjen e nevojave personale të ekonomive bujqësore;
- Kërkuessit që merren me **derrëtari/shpendari intensive**, mund të propozojnë investime për themelimin e kërkesave të integruara ekologjike.

VII. Sektorët prioritar

Prodhimtaria bimore

Drithëra, kultura industriale, kultura foragjere, kopshtari (përfshirë patatet), kulturat shumëvjeçare (pemishte, përfshirë rrushin e tryezës, ullinjtë, pemët e mjaltit për prodhimin e mjaltit), vreshtat.

Prodhimtaria blegtorale

Gjedhëtari (gjedhe qumështi, majmëri), derrëtaria (riprodhim, majmëri), dhentari dhe kultivimi i dhive (dhentari dhe kultivimi i dhive të qumështit, majmëri), shpendari (prodhimi i mishit – zogu i pulës, pula për vezë).

Përpunimi dhe marketingu i drejtpërdrejtë i prodhimit bujqësor personale të ekonomive bujqësore

Qumështi dhe produktet e qumështit, mishi dhe produktet e mishit, frutat dhe perimet duke përfshirë edhe patate, kërpudha dhe kultura të bishtajoreve, drithëra, produkte të mullirit dhe produkte të niseshtes, vajra dhe yndyrëra me origjinë bimore dhe shtazore, musht rrushi, lëng rrushi, verë dhe uthull, shtohet, edhe ushqim për kafshët dhe kulturat foragjere.

Prodhimi i energjisë nga burime të rigjenerueshme për konsum personal

Përpunimi i produkteve bimore dhe shtazore nga biomasa primare dhe sekondare (përveç biomasës të produkteve të peshkut) për prodhimin e biogazit dhe/ose biokarburanteve, shfrytëzim i energjisë diellore, aerogjeneratorëve, energjisë gjeotermale, etj.

VIII. Investime të pranueshme

- Konstruimi/rikonstruimi i objekteve për prodhimtari ose objekteve ndihmëse;
- Konstruimi/rikonstruimi i objekteve që shfrytëzohen për aktivitete që përdoren pas korrijës dhe përpunimi i produkteve bujqësore;
- Furnizimi i bimëve shumëvjeçare;
- Furnizimi i makinerive dhe pajisjeve të reja;
- Objekte dhe pajisje për ujtitje;
- Furnizimi i rimorkiove të specializuara të transportit;
- Infrastruktura e ekonomive bujqësore.

IX. Lartësia e mbështetjes

Lartësia e mbështetjes financiare është **60%** nga shpenzimet e përgjithshme dhe të pranueshme të investimit. Lartësia e mbështetjes financiare do të zmadhohet deri në:

- **65%** për investime në ekonomitë bujqësore të realizuara nga bujqit e rinj;
- **70%** për investime në ekonomitë bujqësore në zonat malore.

Mbështetja financiare do të zmadhohet për **10 %** për:

- Investime që kanë të bëjnë me sistemet e ruajtjes dhe menaxhimit të plehut organik;
- Investime për përmirësimin e efikasitetit gjatë përdorimit të plehrave të azotit dhe ngjashëm;
- Investime në objekte/pajisje për përmirësimin e efikasitetit energjetik;
- Investime në objekte/pajisje për prodhimin e bio-energjisë;
- Investime në objekte/pajisje për prodhimin e energjisë nga burime të tjera të rigjenerueshme për përmbushjen e nevojave personale për energji në ekonomitë bujqësore;
- Investime në objekte/pajisje për trajtimin e ujërave të zeza/kanalizimeve.

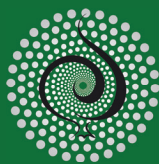
Vlera minimale e shpenzimeve të përgjithshme dhe të pranueshme për një projekt investues – **3.000 €**.

Vlera maksimale e shpenzimeve të përgjithshme dhe të pranueshme për një shfrytëzues është **1.500.000 €** gjatë tërë periudhës së zbatimit të Programit.

Investimet e ardhshme

Një kërkues gjatë periudhës së zbatimit të Programit, mund të dorëzojë më tepër projekte në kuadër të kësaj mase, me kusht që shpenzimet e pranueshme dhe të përgjithshme maksimale (deri në 1.500.000 €) të mos tejkalohen dhe projektet e mëparshme të realizohen (t'i paguhen shfrytëzuesit).

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe
Ekonomisë së Ujërave
Trupi për menaxhim me
IPARD

Formularët e nevojshëm për aplikim mund të merren në:

Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave

Tel.: 02/3134-477 lokali 113,114,115, Sektori IPARD

Adresa: Aminta III nr.2, Shkup,

www.ipard.gov.mk

Agjensionin për Mbështetje Financiare të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural

Tel.: 02/3097-460

Adresa: Brigada e III-të Maqedonase p.n., Shkup

www.ipardpa.gov.mk

Agjensionin për Nxitjen e Zhvillimit të Bujqësisë

Tel.: 047/228-330 dhe 047/228-370

Adresa: Kliment Ohridski, Manastir

www.agencija.gov.mk

www.ipard.gov.mk, www.ipardpa.gov.mk

Instrument për asistencë të para pranimit për zhvillim rural - IPARD 2014 - 2020

Këtë projekt e zbaton Organi për Udhëheqje me IPARD

rr. Aminta III, nr. 2, Shkup

Financuar nga: Masa Ndhimesë Teknike nga IPARD Programi 2014-2020

